

2024/1506

30.5.2024

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/1506

z dne 22. februarja 2024

o dopolnitvi Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo nekaterih meril za razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov kot pomembnih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2023/1114 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o trgih kriptosredstev in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010 in (EU) št. 1095/2010 ter direktiv 2013/36/EU in (EU) 2019/1937⁽¹⁾ ter zlasti člena 43(11) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 56(1) Uredbe (EU) 2023/1114 se merila iz člena 43(1) navedene uredbe za razvrstitev žetonov, vezanih na sredstva, kot pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, uporabljajo tudi za razvrstitev e-denarnih žetonov kot pomembnih e-denarnih žetonov. Zato je treba podrobneje opredeliti merila iz člena 43(1), točki (e) in (f), Uredbe (EU) 2023/1114 tudi v zvezi z e-denarnimi žetoni.
- (2) Da bi Evropski bančni organ (EBA) lahko ugotovil, ali so dejavnosti izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona pomembne na mednarodni ravni zunaj Unije in ali je treba žetone, vezane na sredstva, ali e-denarne žetone ali njihove izdajatelje šteti za povezane s finančnim sistemom, je treba za tako določitev razlikovati med temeljnimi in pomožnimi kazalniki. Temeljni kazalniki bi morali zajemati najpomembnejše elemente pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov. Pomožne kazalnike bi bilo treba oceniti, kadar EBA na podlagi ocene temeljnih kazalnikov ne more dokončno ugotoviti, ali so izpolnjena merila iz člena 43(1), točki (e) in (f), Uredbe (EU) 2023/1114. Rezultat ocene pomena bi moral biti predmet celovite ocene obeh vrst kazalnikov.
- (3) Kar zadeva oceno merila pomena dejavnosti izdajatelja na mednarodni ravni zunaj Unije, vključno z uporabo žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona za plačila in nakazila, kot je navedeno v členu 43(1), točka (e), Uredbe (EU) 2023/1114, bi moral EBA uporabiti temeljne kazalnike v zvezi s čezmejnimi dejavnostmi med Unijo in tretjimi državami, velikostjo zadevnega žetona in dejavnostmi izdajatelja na svetovni ravni.
- (4) Čezmejne transakcije, zlasti tiste, ki so povezane z uporabo kot menjalno sredstvo, so transakcije z mednarodno razsežnostjo, za katere je najbolj verjetno, da bodo pomenile tveganje za finančno stabilnost, transmisijski mehanizem denarne politike in monetarno suverenost Unije. Te transakcije odražajo tudi mednarodno dejavnost izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona na mednarodni ravni zunaj Unije v zvezi z njihovo uporabo za plačila in nakazila. Zato bi moral EBA upoštevati kazalnike pomena tržnega deleža vrednosti čezmejnih transakcij z žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom v Unijo in iz nje ter pomena ocenjenega tržnega deleža vrednosti takih transakcij, ki so povezane z uporabo takih žetonov kot menjalnega sredstva. Kazalnik pomena tržnega deleža vrednosti čezmejnih transakcij z žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom bi bilo treba nadalje razdeliti na dva ločena podkazalnika, ki se nanašata na transakcije prilivov in odlivov, saj so lahko učinki obeh vrst transakcij na finančno stabilnost in monetarno suverenost različni.

⁽¹⁾ UL L 150, 9.6.2023, str. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>.

- (5) Da bi zajeli notranji vidik pomena dejavnosti izdajatelja na mednarodni ravni, bi moral EBA upoštevati tudi temeljne kazalnike globalne tržne kapitalizacije žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona ter globalne tržne kapitalizacije vseh žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov, ki jih izda izdajatelj. Tržno kapitalizacijo žetona na mednarodni ravni bi bilo treba razumeti, kot da vključuje isti žeton, izdan zunaj Unije, da bi se ta kapitalizacija razlikovala od tržne kapitalizacije iz člena 43(1), točka (b), Uredbe (EU) 2023/1114.
- (6) V zvezi z oceno merila pomena medsebojne povezanosti žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov ali njihovih izdajateljev s finančnim sistemom, kot je navedeno v členu 43(1), točka (f), Uredbe (EU) 2023/1114, bi morali kazalniki zajeti posredno in neposredno medsebojno povezanost žetonov in njihovih izdajateljev s finančnim sistemom. Neposredna in posredna medsebojna povezanost bi lahko povzročili širjenje negativnih vplivov v obe smeri – od izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov v tradicionalni finančni sistem in obratno. V ta namen je treba določiti temeljne kazalnike tako pomena deleža nedepozitnih rezervnih sredstev, ki so finančni instrumenti, ki jih izdajo finančne institucije, kot pomena deleža sredstev v posesti izdajatelja glede na skupno ponudbo določenih finančnih instrumentov. Poleg tega bi bilo treba določiti naslednje pomožne kazalnike: lastniško strukturo izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, koncentracijo pri hrambi izdajateljevih rezervnih sredstev in prekrivanje portfelja rezervnih sredstev izdajatelja z rezervnimi sredstvi izdajateljev drugih žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov.
- (7) Ocenjevanje pomena deleža nedepozitnih rezervnih sredstev, ki so finančni instrumenti, ki jih izdajo finančne institucije, je ključnega pomena pri oceni medsebojne povezanosti izdajatelja s finančnim sistemom. Ta temeljni kazalnik bi moral meriti neposredne povezave s finančnim sektorjem prek izdajateljeve rezerve sredstev. Težave v finančnih institucijah, katerih finančni instrumenti so vključeni v rezervna sredstva, bi lahko vplivale na vrednost rezervnih sredstev, ki krijejo terjatve imetnikov žetonov do izdajatelja za izplačilo žetona. EBA bi moral pri ocenjevanju tega kazalnika upoštevati podkazalnike deleža nedepozitnih rezervnih sredstev, ki so finančni instrumenti, deleža nedepozitnih rezervnih sredstev, ki so izvedeni finančni instrumenti, v primeru žetonov, vezanih na sredstva, ali deleža kritih obveznic v primeru e-denarnih žetonov. Delež nedepozitnih rezervnih sredstev, ki so izvedeni finančni instrumenti, in delež kritih obveznic sta potrebna kot podkazalnika, ker so lahko nasprotni stranke v izvedenih finančnih instrumentih kreditne institucije in bi zato lahko poziv k doplačilu kritja od njih pomembno vplival na finančni sistem, hkrati pa bi lahko hitra razprodaja kritih obveznic s strani izdajatelja negativno vplivala na likvidnost kreditnih institucij.
- (8) Temeljni kazalnik pomena deleža sredstev v posesti izdajatelja žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov glede na skupno ponudbo določenih finančnih instrumentov, vključno z enotami kolektivnega naložbenega podjetja za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje in državnimi obveznicami, bi moral zajemati posredne medsebojne povezave med izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov na eni strani ter s finančnim sistemom na drugi strani. Take posredne povezave bi lahko vplivale na tradicionalni finančni sistem, zlasti kadar je izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona prisiljen hitro razprodati svoja sredstva v posesti zaradi finančnih težav. Ta hitra razprodaja bi lahko zmanjšala vrednost teh sredstev in posredno vplivala na finančne institucije z zmanjšanjem vrednosti sredstev, ki jih imajo te finančne institucije v lasti.
- (9) Izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov so lahko s finančnim sistemom povezani tudi prek lastniške strukture. Ta pomožni kazalnik bi moral zagotoviti celovit pregled morebitnih učinkov, ki bi jih finančne težave lahko imele na finančni sistem, ne le z vidika tveganja za finančno stabilnost, ampak tudi v povezavi s tveganji izgube ugleda. Finančne težave ali kritični dogodki pri izdajatelju žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona bi lahko zaradi povezave z izdajateljem prek lastniške strukture pomembno vplivali na institucije, ki izvajajo druge finančne dejavnosti. EBA bi se moral pri ocenjevanju tega kazalnika osredotočiti na to, ali ima izdajatelj razpršeno ali koncentrirano lastništvo, ali so fizične ali pravne osebe s kvalificiranimi deleži finančne institucije, in na kompleksnost lastniške strukture.

- (10) Dodaten kanal medsebojne povezanosti med izdajateljem žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona na eni strani in finančnim sistemom na drugi lahko nastane s koncentracijo rezervnih sredstev v majhnem številu finančnih institucij. Večja kot je razpršenost rezervnih sredstev izdajatelja, manjši so morebitni učinki širjenja negativnih vplivov in tveganja za finančno stabilnost izdajatelja. Zato je razporeditev rezervnih sredstev med majhno število finančnih institucij ali v zelo koncentrirani obliki znak večje medsebojne povezanosti s finančnim sistemom. Zaradi posebnega pomena medsebojne povezanosti, ki lahko izhaja iz koncentracije vlog v kreditnih institucijah, je primerno v okviru pomožnega kazalnika koncentracije rezervnih sredstev izdajatelja v finančnih institucijah določiti dva podkazalnika. En podkazalnik bi moral zajemati koncentracijo rezervnih sredstev v finančnih institucijah, drugi podkazalnik pa bi moral zajemati samo vloge v kreditnih institucijah.
- (11) Zajeti je treba mehanizme širjenja negativnih vplivov, ki bi lahko nastali v primerih, ko obstajajo različni izdajatelji žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ki imajo v posesti podobna sredstva. V takšni situaciji bi finančne težave in posledična hitra razprodaja pri enem izdajatelju lahko negativno vplivala na druge izdajatelje. Zato bi bilo treba določiti pomožni kazalnik prekrivanja portfelja rezervnih sredstev izdajatelja z rezervnimi sredstvi drugih izdajateljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „finančna institucija“ pomeni:
- (a) kreditno institucijo;
 - (b) investicijsko podjetje;
 - (c) institucijo za izdajo elektronskega denarja;
 - (d) plačilno institucijo;
 - (e) družbo za upravljanje KNPVP;
 - (f) upravitelja alternativnih investicijskih skladov;
 - (g) zavarovalnico, kot je opredeljena v členu 13, točka 1, Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(?);
 - (h) pozavarovalnico, kot je opredeljena v členu 13, točka 4, Direktive 2009/138/ES;
 - (i) institucijo za poklicno pokojninsko zavarovanje, kot je opredeljena v členu 6, točka 1, Direktive (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta ^(?);
- (2) „zadevno obdobje“ pomeni obdobje iz člena 43(2), točka (a), Uredbe (EU) 2023/1114 ali obdobje iz člena 43(2), točka (b), navedene uredbe.

Člen 2

Kazalniki za ocenjevanje pomena na mednarodni ravni

1. EBA pri ocenjevanju, ali je izpolnjeno merilo iz člena 43(1), točka (e), Uredbe (EU) 2023/1114, oceni vse naslednje temeljne kazalnike:

- ^(?) Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).
- ^(?) Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L 354, 23.12.2016, str. 37, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj>).

- (a) pomen tržnega deleža vrednosti čezmejnih transakcij z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni v Unijo in iz nje;
- (b) pomen ocenjenega tržnega deleža vrednosti čezmejnih transakcij z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni v Unijo in iz nje, ki so povezane z uporabo kot menjalno sredstvo;
- (c) stopnjo tržne kapitalizacije žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona na mednarodni ravni na zadnji koledarski dan zadevnega obdobja;
- (d) stopnjo tržne kapitalizacije vseh žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov, ki jih izda zadevni izdajatelj ali izdajatelj, na mednarodni ravni na zadnji koledarski dan zadevnega obdobja.

2. EBA za namene odstavka 1, točka (a), upošteva vse naslednje podkazalnike:

- (a) tržni delež vrednosti čezmejnih transakcij z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni v Unijo (transakcije prilivov);
- (b) tržni delež vrednosti čezmejnih transakcij z žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni iz Unije (transakcije odlivov).

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (a), izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna združena vrednost transakcij z danim žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom, v katerih je plačnik zunaj Unije, prejemnik plačila pa v Uniji, v zadevnem obdobju}}{\text{skupna združena vrednost transakcij z vsemi žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, v katerih je plačnik zunaj Unije, prejemnik plačila pa v Uniji, v zadevnem obdobju}}$$

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (b), izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna združena vrednost transakcij z danim žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom, v katerih je plačnik v Uniji, prejemnik plačila pa zunaj Unije, v zadevnem obdobju}}{\text{skupna združena vrednost transakcij z vsemi žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni, v katerih je plačnik v Uniji, prejemnik plačila pa zunaj Unije, v zadevnem obdobju}}$$

3. EBA ocenjeni tržni delež iz odstavka 1, točka (b), izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{ocenjena skupna združena vrednost čezmejnih transakcij z danim žetonom, vezanim na sredstva, ali e-denarnim žetonom v Unijo in iz nje, ki so povezane z njegovo uporabo kot menjalno sredstvo, v zadevnem obdobju}}{\text{ocenjena skupna združena vrednost čezmejnih transakcij z vsemi žetoni, vezanimi na sredstva, ali e-denarnimi žetoni v Unijo in iz nje, ki so povezane z njihovo uporabo kot menjalno sredstvo, v zadevnem obdobju}}$$

Člen 3

Kazalniki za ocenjevanje medsebojne povezanosti s finančnim sistemom

1. EBA pri ocenjevanju, ali je izpolnjeno merilo iz člena 43(1), točka (f), Uredbe (EU) 2023/1114, oceni vse naslednje temeljne kazalnike:

- (a) pomen deleža nedepozitnih rezervnih sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, ki so finančni instrumenti, ki jih izdajo finančne institucije;
- (b) pomen deleža sredstev v posesti izdajatelja glede na skupno ponudbo določenih finančnih instrumentov.

2. EBA za namene odstavka 1, točka (a), upošteva naslednje podkazalnike:

- (a) delež nedepozitnih rezervnih sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, ki so finančni instrumenti, ki jih izdajo finančne institucije;
- (b) v primeru žetonov, vezanih na sredstva, delež nedepozitnih rezervnih sredstev žetona, vezanega na sredstva, ki so izvedeni finančni instrumenti, ali
- (c) v primeru e-denarnih žetonov delež nedepozitnih rezervnih sredstev e-denarnega žetona, ki so krite obveznice.

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (a), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna vrednost finančnih instrumentov, ki jih izdajo finančne institucije in ki so del rezerve sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona}}{(\text{skupna vrednost rezerve sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona}) - (\text{skupna vrednost vlog v rezervi sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona})}$$

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (b), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna vrednost izvedenih finančnih instrumentov, ki so del rezerve sredstev žetona, vezanega na sredstva}}{(\text{skupna vrednost rezerve sredstev žetona, vezanega na sredstva}) - (\text{skupna vrednost vlog v rezervi sredstev žetona, vezanega na sredstva})}$$

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (c), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna vrednost kritih obveznic, ki jih izdajo kreditne institucije, ki so del rezerve sredstev e-denarnega žetona}}{(\text{skupna vrednost rezerve sredstev e-denarnega žetona}) - (\text{skupna vrednost vlog v rezervi sredstev e-denarnega žetona})}$$

3. EBA delež sredstev v posesti izdajatelja iz odstavka 1, točka (b), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\frac{\text{skupna vrednost sredstev v posesti izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, ki so vrsta finančnega instrumenta}}{\text{skupna ponudba te vrste finančnega instrumenta}}$$

4. Kadar ocena temeljnih kazalnikov iz odstavka 1 ne privede do dokončne določitve v zvezi z merilom medsebojne povezanosti iz člena 43(1), točka (f), Uredbe (EU) 2023/1114, EBA oceni vse naslednje pomožne kazalnike:

- (a) lastniško strukturo izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona;
- (b) stopnjo koncentracije rezervnih sredstev izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona v finančnih institucijah;
- (c) stopnjo prekrivanja portfelja rezervnih sredstev izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona z rezervnimi sredstvi drugih izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, in e-denarnih žetonov.

5. EBA za namene odstavka 4, točka (a), upošteva vse naslednje:

- (a) ali je lastniška struktura izdajatelja razpršena ali koncentrirana;
- (b) ali je fizična ali pravna oseba s kvalificiranim deležem finančna institucija;
- (c) kompleksnost lastniške strukture.

6. EBA za namene odstavka 4, točka (b), upošteva vse naslednje podkazalnike:

- (a) koncentracijo rezervnih sredstev izdajatelja žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona v finančnih institucijah;
- (b) koncentracijo vlog, ki jih ima izdajatelj žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona v kreditnih institucijah.

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (a), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{koncentracija} = s_1^2 + s_2^2 + s_3^2 + \dots + s_n^2$$

pri čemer je s_n = delež rezervnih sredstev v finančni instituciji n (izražen kot celo število).

EBA podkazalnik iz prvega pododstavka, točka (b), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{koncentracija} = c_1^2 + c_2^2 + c_3^2 + \dots + c_n^2$$

pri čemer je s_n = delež vlog v kreditni instituciji n (izražen kot celo število).

7. EBA pomožni kazalnik iz odstavka 4, točka (c), izračuna za zadnji koledarski dan zadevnega obdobja v skladu z naslednjo formulo:

skupna vrednost rezervnih sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona, ki so tudi del rezerve
sredstev drugih izdajateljev žetonov, vezanih na sredstva, ali e-denarnih žetonov

skupna vrednost rezervnih sredstev žetona, vezanega na sredstva, ali e-denarnega žetona

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 22. februarja 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN